

Na temelju čl. 20. toč. 1. Zakona o provedbi Ustavnog zakona Savezno izvršno vijeće donosi

Uredbu o katastru zemljišta

I. Osnovne odredbe

Član 1.

Katastar zemljišta izrađuje se na podlozi izvršenog premjera i katastarskog klasiranja zemljišta.

Katastar zemljišta služi za tehničke, ekonomske i statističke svrhe, za izradu zjemljišnih knjiga i kao podloga za oporezivanje prihoda od zemljišta.

Član 2.

Katastar zemljišta mora se trajno održavati u skladu sa stvarnim stanjem na terenu i obnavljati prema potrebi.

Član 3.

Izrada i obnavljanje katastra obuhvaćaju: premjer zemljišta, katastarsko klasiranje zemljišta, izradu katastarskog operata i reviziju katastra.

Održavanje katastra sastoji se u provođenju kroz katastarski operat svih nastalih promjena u posjedovnom stanju, obliku, površini kulturi i razredu zemljišta, kao i granicama katastarske općine.

Član 4.

Svi premjeri gradova i naselja koji se izvode radi izrade regulacionih, nivelacionih i sličnih planova, radi snimanja većih površina za hidrotehničke radove i druge privredne svrhe, radi komasacije, arondacija i parcelacija zemljišta, kao i mjerenja radi trasiranja puteva, željezničkih pruga i kanala, radi snimanja rudnih polja, šumskih i poljoprivrednih kompleksa i slično, i to bez obzira tko ove radove izvodi, — vrše se u skladu sa odredbama ove uredbe i propisima izdanim na temelju nje.

Ovi premjeri moraju biti izvršeni tako da se mogu koristiti i za katastar zemljišta.

Član 5.

Svi poslovi oko izrade i obnavljanja katastra, kao i nadzor nad održavanjem i ostalim radovima u vezi sa katastrom zemljišta, spadaju u nadležnost Savezne geodetske uprave i geodetskih uprava narodnih republika i autonomnih jedinica.

Sve poslove u vezi sa održavanjem katastra vrše narodni odbori kotara (gradova) preko svojih stručnih organa — katastarskih uprava.

Član 6.

Katastarski planovi i operati su javni.

Uvid u katastarske planove i operate slobodan je, i može se vršiti samo u prostorijama uprave.

Iznošenje katastarskih planova i operata iz prostorija katastarske uprave nije dopušteno.

Katastarska uprava kotara (grada) dužna je na zahtjev zainteresiranih stranaka davati kopije planova i drugih dijelova operata, uz naplatu propisane takse.

II. Katastarske općine i katastarski kotari.

Član 7.

Osnovna katastarska područna jedinica je katastarska općina. Katastarska općina obuhvaća sva zemljišta na području jednog naselja (sela, grada) i za nju se sastavlja jedan katastarski operat.

Član 8.

Odluku o osnivanju katastarskih općina donosi narodni odbor kotara (grada) uz prethodnu suglasnost republičkog izvršnog vijeća.

Na području jedne administrativne općine može se osnovati jedna ili više katastarskih općina.

Član 9.

Granice svake katastarske općine moraju se na terenu ustanoviti i omeđiti, i u zapisniku opisati.

Član 10.

Razgraničenje područja pojedinih katastarskih općina vrši posebna komisija. Komisiju sačinjavaju po dvije osobe sa područja katastarskih općina čije se granice utvrđuju i predstavnik narodnog odbora kotara (grada), koji mora biti geodetski stručnjak.

Osobe sa područja katastarskih općina određuje narodni odbor nadležne općine.

Član 11.

Spor oko razgraničenja katastarskih općina na području jedne administrativne općine rješava narodni odbor općina. Zainteresirane posjednike zastupaju u sporu njihovi predstavnici.

Ako do spora razgraničenja katastarskih općina dođe zbog toga što je sporna granica između dviju administrativnih općina istog kotara (grada), spor rješava narodni odbor kotara (grada) i ako do spora dođe zbog toga što je sporna granica između dva kotara iste narodne republike, spor rješava republičko izvršno vijeće; ako do spora dođe zbog toga što je sporna granica između dviju narodne republike, spor rješava Savezno izvršno vijeće.

Protiv rješenja o razgraničenju katastarskih općina koje donese narodni odbor općine može se izjaviti žalba narodnom odboru kotara (grada). Protiv rješenja koje u prvom stepenu donese narodni odbor kotara (grada) može se izjaviti žalba republičkom izvršnom vijeću. Rok za žalbu iznosi 15 dana od dana prijema rješenja, a rješenje o žalbi ima se donijeti u roku od 15 dana od prijema žalbe.

Protiv rješenja narodnog odbora kotara (grada) donesenog u drugom stepenu, kao i protiv rješenja republičkog i Saveznog izvršnog vijeća, može se pokrenuti upravni spor.

Član 12.

Više katastarskih općina osnivanju katastarski kotar, tako da on obuhvaća područje koje je prilikom postojećeg katastarskog klasiranja utvrđeno kao ekonomska jedinica sa sličnim prirodnim i drugim uvjetima privređivanja.

Član 13.

Premjerom zemljišta utvrđuju se oblici i površina svih parcela na području jedne katastarske općine.

Parcela je dio zemljišta jedne kulture koji pripada istom posjedniku.

Premjer treba da dađe horizontalnu i vertikalnu sliku terena.

Osnovu premjera čine državna triangulacija i nivelman.
Premjer vrše organi geodetske službe.
Originalni planovi premjera i podaci triangulacije i nivelmana čuvaju se u posebnim arhivama republičkih geodetskih uprava.

Član 14.

U svrhu osiguranja točnosti premjera, vlasnici, držaoci (posjednici) i organi upravljanja zemljištem obavezni su prije premjera omeđiti i obilježiti vidljivim biljezima od prirodnog ili umjetnog kamana granice svih zemljišta koja se nalaze u njihovom vlasništvu, državini ili pod njihovom upravom, i to u roku koji odredi narodni odbor kotara (grada).

IV. Katastarsko klasiranje zemljišta.

Član 15.

Po završenom premjeru svake katastarske općine vrši se katastarsko klasiranje zemljišta prema načinu iskorićavanja (vrsti kulture) i bonitetu (plodnosti) zemljišta.

Član 16.

Prema načinu iskorićavanja (kulturi) sva plodna zemljišta svrstavaju se u:

- a) njive (oranice),
- b) vrtove,
- c) voćnjake,
- d) vinograde,
- e) livade,
- f) pašnjake i planine,
- g) šume,
- h) trstike, močvare, ribnjake i jezera.

Prema bonitetu (plodnosti) svaka od ovih vrsta dijeli se na osam razreda po katastarskim kotarima.

Član 17.

Klasiranje zemljišta vrši posebna komisija.

Komisija ima tri člana. Dvojicu određuje nadležni narodni odbor općine iz redova građana sa područja katastarske općine koja se klasira, a treći je agronom koga odredi narodni odbor kotara (grada) u suglasnosti sa republičkom geodetskom upravom.

V. Izrada katastarskog operata.

Član 18.

Na temelju podataka izvršenog premjera i katastarskog klasiranja zemljišta izrađuje se katastarski operat, koji sadrži slijedeće dijelove:

- a) zapisnik omeđavanja granica katastarske općine,
- b) detaljne skice premjera,
- c) kopije detaljnih planova,
- d) spisak parcela,
- e) posjedovne listove,
- f) sumarnik posjedovnih listova,
- g) raspored po kulturama i razredima,
- h) obecedni pregled posjednika,
- i) numerički pregled posjedovnih listova,
- j) spisak uzornih zemljišta i
- k) spisak koordinata i apsolutnih visina (kota).

Član 19.

Podaci iz katastarskog operata svake katastarske općine o površinama, kulturama razredima, pojednicima odnosno organima upravljanja izlažu se na javni uvid na području katastarske općine.

Izlaganje podataka vrši komisija koju sačinjavaju dva predstavnika narodnog odbora općine i jedan predstavnik narodnog odbora kotara, koji mora biti geodetski stručnjak.

Komisija je dužna da pismenim individualnim pozivom pozove predstavnika svakog domaćinstva, odnosno organa upravljanja, radi uvida u podatke katastarskog operata.

Vrijeme za koje katastarski operat mora biti izložen određuje republička geodetska uprava za svaku katastarsku općinu, i to s obzirom na njezinu veličinu.

Član 20.

Na podatke upisane u katastarskom operatu, izuzev na podatke o klasiranju zemljišta, zainteresirani mogu staviti prigovore u toku samog izlaganja.

Komisija je dužna da u toku izlaganja podataka riješi sve podnesene prigovore. Zainteresirani mogu podnijeti žalbu narodnom odboru kotara u roku od 15 dana po završnom izlaganju, ako se ne slažu sa podacima koji se odnose na klasiranje zemljišta, kao i na druge podatke iz katastarskog operata.

Zalbe iz prethodnog stava rješava posebna komisija koju imenuje narodni odbor kotara. U sastav ove komisije obavezno ulazi jedan predstavnik republičke geodetske uprave.

IV. Održavanje katastra.

Član 21.

Vlasnici, držaoci i organi upravljanja zemljištem dužni su da prijave nadležnoj katastarskoj upravi svaku nastalu promjenu u posjedovnom stanju, načinu iskorišćavanja i boniteta zemljišta, i to u roku od 30 dana od dana nastale promjene.

Promjene koje katastarski organi sami ustanove uzimaju se u postupak kao da su prijavljene.

Narodni odbori općina dužni su kontrolirati i voditi nadzor nad ispunjavanjem odredaba iz stava 1 i 2 ovog člana.

Sudovi i drugi organi koji donose odluke o promjenama u vlasničkim odnosima dužni su svaku promjenu dostaviti nadležnoj katastarskoj upravi narodnog odbora kotara (grada), uz navođenje katastarskih oznaka.

Državni organi, ustanove, privredne organizacije i osobe koje obavljaju geodetske radove dužni su predati nadležnoj katastarskoj upravi originalne terenske i kancelarijske elaborate, kao i po dvije kopije plana, radi odobrenja i provođenja promjena u postojećem katastarskom operatu. Po predmetu i odobrenju plana katastarska uprava dužna je vratiti podnosiocu jednu ovjerenu kopiju.

Član 22.

Katastarska uprava narodnog odbora kotara (grada) dužno je svake godine u vremenu od 1. svibnja do konca listopada izvršiti sve uvidaje i premjeravanja po prijavama iz stava i prethodnog člana primljenih do 1. svibnja.

Na uvidaj i premjeravanje pozivaju se zainteresirane osobe.

Uvidaji i premjeravanja obavljaju se po unaprijed utvrđenom planu, koji utvrđuje narodni odbor kotara (grada) uz suglasnost republičke uprave.

Član 23.

Svake desete godine katastarska uprava narodnog odbora kotara (grada) dužna je isporučiti stanje katastarskog operata svake katastarske općine sa stanjem na terenu.

Ako se kao rezultat isporođivanja iz prethodnog stava utvrdi da se stanje na terenu ne slaže sa stanjem u katastarskom operatu, sve utvrđene promjene izlažu se na javni uvid na način određen u čl. 19. i 20. ove uredbe.

Član 24.

Sve dok se ne provedu promjene kroz katastarski operat, uzima se kao točno stanje koje proizlazi iz katastarskog operata.

VII. Revizija katastra.

Član 25.

Revizija katastra vrši se onda, kad se iz bilo kojih razloga pojavi znatno neslaganje između podataka u katastarskom operatu (katastru) i stvarnog stanja na terenu, koje se neslaganje ne može otkloniti mjerama redovnog održavanja.

Revizija katastra može biti vršena u pojedinim katastarskim općinama, u pojedinim kotarima, u narodnim republikama i u cijeloj državi.

Revizija katastra obuhvaća obnavljanje katastarskog premjera (rembulcijom ili novim premjerom), obnavljanje klasiranja zemljišta i novo ustanovljavanje posjedovnog stanja i kultura.

Član 26.

Revizija katastra može se poduzeti:

- na zahtjev najmanje polovice poreznih obveznika jedne katastarske općine;
- na zahtjev narodnog odbora općine odnosno katara (grada);
- na prijedlog organa geodetske službe.

Odluku o reviziji katastra donosi narodni odbor kotara (grada) uz suglasnost republičke geodetske uprave, ako se traži revizija katastra u granicama jedne administrativne općine, a u ostalim slučajevima republička geodetska uprava.

Član 27.

Troškovi revizije padaju na teret organa koji je donio odluku o reviziji, odnosno na teret poreznih obveznika ako je odluka o reviziji donesena na njihov zahtjev.

VIII. Izračunavanje katastarskog prihoda.

Član 28.

Katastarski prihod utvrđuje se s obzirom na površinu zemljišta, način njegovog iskorišćavanja (kulturu), razred (bonitet) zemljišta i cijenu poljoprivrednih proizvoda.

Član 29.

Katastarski prihod obuhvaća prihod od biljne proizvodnje i stočarstva.

Član 30.

Prihod od biljne proizvodnje je novčana vrijednost srednjeg prinosa zemljišta koji se postiže na jedinici površine (1 ha), uz uobičajeni plodored i način obrade, a po odbitku prosječnih materijalnih troškova.

Srednji prihod je količina proizvoda koja se dobiva na jedinici površine (1 ha) u prosječnoj ekonomskoj godini, uz uobičajeni način privređivanja.

Prosječni materijalni troškovi smatraju se izdaci koje redovno iziskuje uobičajeni način privređivanja, a koji su potrebni radi dobivanja srednjeg prinosa.

U materijalne troškove ulazi i amortizacija zgrada, inventara, voćnjaka, vinograda i hmeljnika.

Član 31.

Prihod od stočarstva je novčana vrijednost: priraštaja stočnog fonda, mlijeka, vune i drugih proizvoda koje daje postojeći stočni fond u jednom kotaru, po odbitku prosječnih materijalnih troškova prehrane i njege stoke, kao i amortizacije zgrada i inventara potrebnih za čuvanje stoke i njezinu prehranu.

Prihod od stočarstva ne iskazuje se posebno, već se uključuje u prihod od biljne proizvodnje, i to u prihode onih kultura (čl. 16) koje sudjeluju u prehrani stoke.

Uračunavanje prihoda od stočarstva u prihod od pojedinih kultura jednog kotara vrši se po postotku koji se dobiva iz odnosa ukupnog prihoda od stočarstva kotara prema zbroju prihoda kultura koje sudjeluju u prehrani stoke.

Član 32.

Katastarski prihod izračunava se za svaku kulturu i razred u okviru katastarsko kotara.

Član 33.

Svaki katastarski kotar ima svoju ljestvicu (skalu) katastarskog prihoda, i to po razredima za svaku vrstu kulture (čl. 16.).

Član 34.

Savezno izvršno vijeće, republička izvršna vijeća i izvršna vijeća autonomnih periode frekvencije 50H_z, jer za vrijeme oba reda poluperioda imaju svjetlosne jedinica, kao i narodni odbori kotara (gradova), imenuju komisije za utvrđivanje katastarskog prihoda.

Savezna komisija za utvrđivanje katastarskog prihoda ima pravo nadzora nad radom republičkih komisija, komisija autonomnih jedinica i komisija narodnih odbora kotara (gradova), a republičke komisije imaju pravo nadzora nad radom komisija autonomnih jedinica i komisija narodnih odbora kotara (gradova).

Član 35.

Ljestvice katastarskog prihoda po razredima i kulturama utvrđuje kotarska komisija za utvrđivanje katastarskog prihoda, a odobrava ih narodni odbor kotara (grada) na temelju obrazloženog prijedloga spomenute komisije.

Član 36.

Izvršno vijeće autonomne jedinice, republičko izvršno vijeće i Savezno izvršno vijeće mogu staviti prigovor na ljestvicu katastarskog prihoda koju je odobrio narodni odbor kotara (grada).

Povodom prigovora narodni odbor kotara (grada) dužan je ponovno da uzme u raspravu ljestvicu i donese odluku. Ako se izvršno vijeće autonomne jedinice ne složi ni sa ovom odlukom — može je izmijeniti.

Član 37.

Kotarska uprava narodnog odbora kotara (grada) izračunava u katastarskom operatu katastarski prihod za svakog pojedinog poreznog obveznika.

Katastarska uprava dužna je da do konca prosinca svake godine dostavi finansijskom organu narodnog odbora kotara (grada) spisak obveznika sa naznakom njihovog mjesta stanovanja i ukupnog iznosa katastarskog prihoda svakog jedinog obveznika.

IX. Kazne.

Član 38.

Novčanom kaznom do 10.000 dinara ili kaznom zatvora do 30 dana kaznit će se za prekršaj osoba ili odgovorni službenik pravne osobe:

a) ako ne podnese podatke koje je na temelju ove uredbe ili drugih propisa dužan pa podnese, ili ne podnese podatke koje od njega na temelju ove uredbe traži katastarski organ, ili ih ne podnese u danom roku, ili se ne odazove pozivu da katastarskom organu pruži tražene podatke;

b) ako spriječi katastarskog službenika da izvrši premjeravanje, klasiranje ili uvidaj na licu mjesta radi prikupljanja podataka za izradu, obnavljanje ili održavanje katastra;

c) ako uništi stalne biljege postavljene u svrhu geodetskog premjera ili uništi granične biljege.

Za prekršaj iz toč. a) i c) prethodnog stava kaznit će se i pravna osoba novčanom kaznom do 100.000 dinara.

Član 39.

Ako su prekršaji iz prethodnog člana izvršeni iz materijalne zainteresiranosti, učinilac će se kazniti novčanom kaznom do 100.000 dinara, a pravna osoba do 200.000 dinara

Član 40.

Fizička ili pravna osoba koja na poziv nadležnog katastarskog organa ne izvrši omeđivanje zemljišta u smislu čl. 14. ove uredbe i time prouzrokuje pogrešno i ponovno snimanje, dužna je da nadoknadi troškove koji su uslijed toga nastali.

Odluku o naknadi štete donosi narodni odbor kotara (grada) u upravnom postupku.

X. Prelazne i završne odredbe.

Član 41.

Premjer zemljišta koji je dosada izvršen i o kome postoje podaci u katastarskom operatu — obavezan je.

U kotarima u kojima premjer dosada nije izvršen, ili su podaci o istom uništeni, izvršit će se premjer u toku idućih 5 godina.

Do izvršenja premjera, u kotarima iz prethodnog stava koristit će se popisni katastar koji je izrađen na temelju »Privremenog uputstva o razgraničenju katastarskih općina, premjeru i popisu zemljišta u nepremjerenim krajevima, kao i u krajevima gdje je katastarski operat uništen« Savezne geodetske uprave br. 330/52.

Član 42.

Postojeća podjela na katastarske općine i katastarske kotare ostaje na snazi do izvršenja revizije katastarskog klasiranja zemljišta.

Član 43.

U svrhu saglašavnja postojećih katastarskih operata sa stvarnim stanjem na terenu, republičke geodetske službe izvršit će reambulaciju tehničkog stanja i reviziju klasiranja zemljišta u toku dviju idućih godina.

Član 44.

Pri utvrđivanju novčane vrijednosti biljne proizvodnje i stočarstva, kao i prosječnih troškova potrebnih za dobivanje prinosa, uzimaju se u obzir ekonomske

cijene koje su služile kao osnov za sastavljanje društvenog plana za godinu 1952. (»Sl. list FNRJ« broj 19/52.).

Član 45.

Katastarski prihod izračunava se na temelju odredaba ove uredbe i uputstava br. 258/52, 4623/52, 661/53 i 2315/53. Savezne komisije za utvrđivanje katastarskog prihoda.

Član 46.

Narodni odbori kotara (gradova) dužni su da u roku od 20 dana od dana stupanja na snagu ove uredbe završe postupak oko utvrđivanja katastarskog prihoda, sastavljanja ljestvica katastarskog prihoda i njihovog odobravanja. U istom roku dužni su oni odobrene ljestvice katastarskog prihoda dostaviti izvršnom vijeću autonomne jedinice, republičkom izvršnom vijeću i Saveznom izvršnom vijeću preko komisije za utvrđivanje katastarskog prihoda.

Izvršna vijeća autonomnih jedinica odnosno republička izvršna vijeća dužna su da u roku od 10 dana po prijemu ljestvica katastarskog prihoda stave eventualne prigovore, a narodni odbori kotara (gradova) dužni su da o ovim prigovorima donesu nove odluke u roku od 10 dana po prijemu prigovora.

Član 47.

Katastarska uprava narodnog odbora kotara (grada) dužna je da najkasnije za dva mjeseca od konačnog odobrenja ljestvice katastarskog prihoda izračuna katastarski prihod za godinu 1953. za svakog poreznog obveznika i da dostavi financijskom organu narodnog odbora kotara (grada) podatke iz čl. 37. ove uredbe.

Član 48.

Ovlašćuje se Savezna geodetska uprava, da uz suglasnost Saveznog izvršnog vijeća, donese sve potrebne tehničke pravilnike za izvršenje ove uredbe.

Član 49.

Ova uredba stupa na snagu danom objavljenja u »Službenom listu FNRJ«.

Savezno izvršno vijeće

Beograd, 26. listopada 1953.

R. p. br. 241

Predsjednik Republike:
Josip Broz-Tito v. r.